

Opgave 1

Quartaire sector onder vuur

In de periode 1998-2001 steeg de arbeidsproductiviteit in de Nederlandse economie. Die productiviteitsstijging was niet in iedere sector even groot, zoals blijkt uit tabel 1.

tabel 1

toegevoegde waarde en arbeidsproductiviteit in Nederland			
	aandeel in totale toegevoegde waarde	volumemutatie toegevoegde waarde (1998-2001)	volumemutatie arbeidsproductiviteit ¹⁾ (1998-2001)
primaire sector	3%	12,8%	19,9%
secundaire sector	26%	10,2%	9,1%
tertiaire sector	48%	4,8%	3,7%
quartaire sector	23%	8,0%	1,6%
waarvan:			
overheid ²⁾	11%	-	0,2%
zorg en overige diensten	12%	-	2,9%

1) per arbeidsjaar

2) inclusief onderwijs

- 2p **1** In welke sector of sectoren (tabel 1) is de werkgelegenheid in arbeidsjaren in de periode 1998-2001 gedaald? Verklaar het antwoord.
- 2p **2** Bereken de gemiddelde procentuele stijging van het volume van de toegevoegde waarde in Nederland in de periode 1998-2001.

Een politicus stelt dat met het oog op een gewenste versterking van de internationale concurrentiepositie van de bedrijven in de marktsector, het aandeel van de quartaire sector in de totale toegevoegde waarde zou moeten dalen. Hij verwijst daarbij naar de zogenoemde draagvlakgedachte: de primaire, secundaire en tertiaire sector zouden samen het financiële draagvlak voor de quartaire sector vormen.

Een econoom wijst op het gevaar van een krimpend aandeel van de quartaire sector: de kwaliteit van bijvoorbeeld de zorg en het onderwijs kan in dat geval zodanig worden aangetast dat de internationale concurrentiepositie van de bedrijven in de marktsector juist negatief wordt beïnvloed.

- 2p **3** Beschrijf de redenering van de politicus.
- 2p **4** Beschrijf de redenering van de econoom. Betrek in het antwoord naar eigen keuze óf de zorg óf het onderwijs.